

Føroyingar hava altíð dugað at laga seg eftir umstøðunum

Med stor glæde og forventning har Prinsgemalen og jeg set frem til at besøge Færøerne igen og til sammen med Kronprinsen og Kronprinsessen at møde det færøske folk i by og på bygd. Jeg takker Lagmanden for de smukke velkomstord til os alle fire og for den modtagelse, vi har fået i dag. Den er gået os til hjertet og vidner om det færøske folks altid varme gæstfrihed.

Minderne fra alle vore rejser til Færøerne står stærkt i erindringen, men vi véd, at dette besøg vil blive noget særligt, ikke blot fordi der er gået adskillige år, siden vi hvar her sidst, men fordi Kronprinsen og Kronprinsessen begge er med på færd; for det er, som om man får nye øjne at se med, når man har følgeskab af en, der kommer for første gang.

Det færøske samfund har i løbet af blot en menneskealder gennemgået en imponerende udvikling. Det har været en periode med stærkt svingende konjunkturer, men det er lykkedes at udnytte de gode tider til at skabe et moderne velfærdssamfund, som man med rette kan være stolt af. Efter en årrække med store vanskeligheder er det tydeligt, at optimismen nu er vendt tilbage.

Allerede i dag har vi kunnet se og fornemme, hvor meget der er sket siden vor sidste korte besøg; men én ting er uændret. Færingerne har forstået at fastholde og styrke deres identitet, dybt forankret som hver enkelt er i sin slægt og sin hjemstavn. Det gælder også den færøske ungdom. Vel rustet hjemmefra søger mange ud for at dygtiggøre sig yderligere, enten målet er Danmark, det øvrige Norden eller den vide verden. Men deres egne øer kan de aldrig glemme, det er her, de helst vil bruge deres kræfter og færdigheder. Det er af største betydning, at ungdommen er fuldt bevidst om de moderne tiders udfordringer og muligheder, også internationalt; for også det færøske samfund har brug for unge og aktive kræfter.

Det færøske folks ønske om og vilje til fuldt ud at tage hånd om samfundets udvikling har netop udmøntet sig i et nyt lov-mæssigt grundlag for forholdet mellem Færøerne og Danmark. Den nye ordning bygger på en overenskomst mellem Fær-

øernes landsstyre og den danske regering som ligeværdige parter, og den skaber mulighed for, at de færøske myndigheder med enkelte undtagelser efterhånden kan overtage samtlige sager og sagsområder på Færøerne. Denne vidtgående nyordning afspejler mere end noget andet de nære historiske og kulturelle forbindelser mellem Færøerne og Danmark. Den hviler på bevidstheden om den fælles respekt for de grundlæggende værdier og retsprinsipper, der er et væsentligt element i den følelse af samhørighed, der knytter os sammen i Rigsfællesskabet.

Når jeg i Danmark eller ude omkring i verden skal fortælle om Færøerne, er det altid farverne, jeg først må tænke på: de sorte klipper, det grønne græs, omkranset af et gråt og nådesløst hav – under altid skiftende belysning, hvor solglimt fejer ned over fjeldsiderne med blink fra alle vandløbene, og husene i et nu viser deres klare farver.

Her, langt ude i det vældige Atlanterhav lever et folk, hårdført, stædigt og stolt. Færingerne har igennem århundreder lært at leve med en natur, der er så bjergtagende smuk, men som også er hård og krævende. Det har sat sit præg på den enkelte og på selve tilværelsen på øerne.

Allersmukkeste kommer det til udtryk i den færøske kultur, som også i dag står så stærkt og klart. Stort er samfundet ikke, men hvad er der ikke skabt, og skabes her den dag i dag: En frodig litteratur, både i prosa og digt, en glæde ved musik og sang, og frem for alt en billedkunst, der stadig véd at forny sig. De færøske kunstnere er ikke bange for at vendkende sig deres færøske rødder. Sådan er selve det færøske folk. De véd, hvem de er, men hjemmefødinge skal de ikke kaldes, for de er vant til at se videre ud bag den grå horisont, over det store hav, som både lokker til udfærd og kalder hjem igen.

»Slættasti sjógvur og brattastu bylgjur, byrur og andróður skifta um høv, silvitnisloagn eftir ódnarstorm fylgir; so er og ferð vár úr vøggu í grøv.«

Føroyingar hava lært seg at liva í skiftandi viðurskiftum, antin tað nú er veðrið,

– Føroyingar hava lært seg at liva í skiftandi viðurkiftum, antin tað nú er veðrið, sum bráðliga kann skifta millum odn og logn, ella tað eru treytirnar í heimsbúskapinum, segði Margreta Drottning í røðu síni við galladøgurðan í Norðurlandahúsinum í síðstu viku. Hon helt stóran part av røðuni á føroyskum

Mynd: Jens Kristian Vang

sum bráðliga kann skifta millum ódn og logn, ella tað eru treytirnar í heimsbúskapinum, eisini har kann umskifti vera millum slættasta sjógv og brattastu bylgjur.

Altíð hava føroyingar dugað at laga seg eftir umstøðunum og hava treiskir arbeitt fyri at fáa sum best burtur úr teim

givnu korunum. Her sigur eingin hendur í favn og bíðar eftir at eydnan skiftir, her eru fólk til reiðar at taka ábyrgd.

Avbjóðingar tróta ikki, hvørki nú í dag ella í tíðini, sum kemur. Eitt nýtt grundstøði til at útbyggja viðurskiftini millum Danmark og Føroyar er júst vorðið til. Gævi tað eydnast

Føroyum og Danmark í felag at byggja á hetta grundstøði, so at tey skyldskaparbond, sum binda okkum saman, framvegis mega verða sterk.

Í kvøld, nú Føroyavitjan okkara júst er byrjað, vil eg saman við Prinsgemalinum og við Krúnprinsinum og Krúnprinsessuni bera fram míni hjartans ynski um

eydnu og framburð fyri Føroyum, fyri arbeidinum í Landsstýri og Løgtingi – og fyri hvørjum einstakum føroyingi, heima sum burturi.

Gud varðveiti Danmark – Gud varðveiti Føroyar